

Το Beyond Borders έχει αναγνωριστεί ως ένα από τα πιο σημαντικά, ποιοτικά φεστιβάλ ντοκιμαντέρ σε όλη την Ευρώπη και εστιάζει σε ταινίες τεκμηρίωσης που ασχολούνται με ιστορικά γεγονότα και προσωπικότητες, με κοινωνικοπολιτικά ζητήματα, με την ανάδειξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και με κάθε διασυνοριακό πυρήνα προβληματισμού που αντανακλά τις ανησυχίες της σύγχρονης κινηματογραφικής τέχνης. Ταχύτατα εξελισσόμενο σε διεθνώς καταξιωμένο θεσμό, έλαβε φέτος 835 συμμετοχές από 93 χώρες και συμπεριέλαβε στο πρόγραμμα προβολών του 30 παγκόσμιες, διεθνείς και πανελλαδικές πρεμιέρες. Κύριος φορέας διοργάνωσης είναι το Ελληνικό Ίδρυμα Ιστορικών Μελετών (ΙΔΙΣΜΕ) σε συνεργασία με την Ecrans des Mondes (Παρίσι), ενώ πολύτιμη είναι η συνδρομή φορέων παγκόσμιου βεληνεκούς (ZDF, ARTE, BBC, RAI TV, Movies that Matter, IDF Prague, PHOENIX, FIPRESCI, Ecrans des Mondes κ.ά.). Το Φεστιβάλ τα τελευταία 3 χρόνια τελεί υπό την αιγίδα της Α.Ε. της Προέδρου της Δημοκρατίας Κατερίνας Σακελλαροπούλου.

Στην 8η έκδοσή του το φεστιβάλ θα φιλοξενήσει 3 διαφορετικές σκηνές προβολών: Το Επίσημο Διαγωνιστικό Τμήμα, το οποίο περιλαμβάνει 18 ταινίες τεκμηρίωσης μεσαίου και μεγάλου μήκους και το μικρο Διαγωνιστικό Τμήμα, το οποίο περιλαμβάνει 24 ταινίες τεκμηρίωσης μικρού μήκους, ενώ ως τρίτη σκηνή προβολών - εκτός διαγωνιστικού προγράμματος - θα υπάρξει η σκηνή του Πανοράματος, στην οποία θα φιλοξενούνται καθημερινά διαφορετικά κινηματογραφικά αφιερώματα. Στα δύο διαγωνιστικά τμήματα απονέμονται συνολικά 11 βραβεία: Βραβείο Καλύτερου Ιστορικού, Καλύτερου Κοινωνικού και Καλύτερου Πολιτικού Ντοκιμαντέρ, όλα με τη χορηγία της ΕΡΤ, Βραβείο Καλύτερου Ελληνικού Ντοκιμαντέρ με χορηγία του ΕΚΚ, Ειδικό Βραβείο Μεσογειακής Φιλίας με χορηγία του ΕΚΟΜΕ, Ειδικό Βραβείο «Οδυσσέας» με χορηγία της Γενικής Γραμματείας Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας, Βραβείο FIPRESCI, Βραβείο #ThisisEU Ευρωπαϊκές Αξίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα, και Χρυσός, Αργυρός και Χάλκινος Φοίνικας μικρο με υποστηρικτή το γερμανικό κρατικό κανάλι ZDF/Phoenix και την ΕΡΤ.

Τη φετινή κριτική επιτροπή του επίσημου διαγωνιστικού τμήματος απαρτίζουν οι: Wolfgang Bergmann (Εκτ. Διευθυντής ARTE Γερμανίας, Πρόεδρος της Επιτροπής), Εύα Στεφανή (Σκηνοθέτρια/Ακαδημαϊκός), Karin Jurschick (Σκηνοθέτρια/Ακαδημαϊκός), Σταύρος Παπαγεωργίου (Σκηνοθέτης/Καλλιτεχνικός Διευθυντής του AEI Cyprus Film Festival) και Jordan Paterson (Σκηνοθέτης/Παραγωγός). Στην κριτική επιτροπή FIPRESCI συμμετέχουν οι κριτικοί Senem Erdine (Altyazi, Τουρκία), Davide Magnisi (CineCritica, Ιταλία) και Θεοδωρής Κουτσογιαννόπουλος (LIFO, MEGA TV, COSMOTE TV), ενώ η κριτική επιτροπή του μικρο αποτελείται από τους/τις: Peter Arens (Υπεύθυνο του προγράμματος Ιστορίας και Επιστήμης, ZDF Γερμανική Ραδιοτηλεόραση, Πρόεδρο της Επιτροπής), Pelin Esmer (Σκηνοθέτρια), Marcin Malatynski (Ακαδημαϊκό/Παραγωγό), Αφροδίτη Καϊράκη (Ακαδημαϊκό) και Πάνο Δενδραμή (Σκηνοθέτη/Καθηγητή Κινηματογράφου).

Στην Τελετή Έναρξης του φεστιβάλ θα προβληθεί το βραβευμένο ντοκιμαντέρ «Το Γελαστό Παιδί» του Άλαν Γκίλσελαν (Ιρλανδία, 2022), που ξετυλίγει το νήμα της αλήθειας πίσω από το γνωστό τραγούδι που γράφτηκε από τον έφηβο επαναστάτη Μπρένταν Μπίαν ως φόρος τιμής σ' έναν άλλο θρυλικό επαναστάτη, τον Μάικλ Κόλινς, αλλά γνώρισε μια σπουδαία δεύτερη ζωή ως αριστερός ύμνος της αντίστασης

στη Χούντα, μεταφρασμένο από τον ποιητή Βασίλη Ρώτα και μελοποιημένο από τον Μίκη Θεοδωράκη. Με πρωτότυπη μουσική της Ελένης Καραϊνδρου και με τη συμμετοχή προσωπικοτήτων, όπως η Μαρία Φαραντούρη, ο Παντελής Βούλγαρης, ο Ροβήρος Μανθούλης και ο Παντελής Μπουκάλας, η ταινία αφηγείται τις αναπάντεχες μεταμορφώσεις ενός τραγουδιού, αλλά και την πολυτάραχη Ιστορία δύο λαών. Η βραδιά θα ολοκληρωθεί με τη συναυλία της Φωτεινής Δάρρα, για πρώτη φορά στο νησί, που μαζί με τον μουσικοσυνθέτη Γιώργο Παπαχριστούδη και τον τραγουδιστή Κώστα Τριανταφυλλίδη θα παρουσιάσουν ένα πλούσιο μουσικό ρεπερτόριο.

Διατηρώντας τους δεσμούς εξωστρέφειας και συνέργειας με παγκόσμιους πολιτιστικούς φορείς, η 8η έκδοση του Φεστιβάλ θα φιλοξενήσει εκπροσώπους από ένα τιμώμενο ΜΜΕ, ένα τιμώμενο ακαδημαϊκό ίδρυμα και ένα τιμώμενο κινηματογραφικό φεστιβάλ: Τιμώμενο ΜΜΕ θα είναι το μεγαλύτερο κρατικό κανάλι της Γερμανίας, το ZDF, τιμώμενο ακαδημαϊκό ίδρυμα η Σχολή Κινηματογράφου του Μονάχου, από τις μεγαλύτερες και παλαιότερες κινηματογραφικές σχολές της Ευρώπης, ενώ τιμώμενο φεστιβάλ θα είναι το Φεστιβάλ Αρχαιολογικού, Εθνογραφικού και Ιστορικού Ντοκιμαντέρ Κύπρου (ΑΕΙ Cyprus Film Festival). Φέτος επίσης εισάγεται για πρώτη φορά ο θεσμός της τιμώμενης χώρας που για το 2023 θα είναι ο Καναδάς.

Επιπλέον, υπό την προεδρία του Γενικού Γραμματέα της Διεθνούς Ομοσπονδίας Κριτικών Κινηματογράφου (FIPRESCI), Klaus Eder, θα διεξαχθεί κατά τη διάρκεια των προβολών και σε καθημερινή βάση, η δράση Critics' Corner, κατά την οποία τρία διακεκριμένα μέλη της FIPRESCI θα συνομιλούν με τους επαγγελματίες, αλλά και με το κοινό, για τις ταινίες που προβλήθηκαν το προηγούμενο βράδυ στα διαγωνιστικά τμήματα του Φεστιβάλ.

Και επειδή ο κινηματογράφος είναι ιστορίες, καινοτομώντας για ακόμα μια φορά στη φετινή διοργάνωση θεσμοθετήθηκε το «Beyond Storytelling»: Ένα κινηματογραφικό εργαστήριο με τη συμμετοχή φοιτητών/ριών από το συνεργαζόμενο δίκτυο κινηματογραφικών σχολών, που θα επικεντρώνεται κάθε χρόνο σε ένα θεματικό πυρήνα συνυφασμένο με το Καστελλόριζο και θα «μυεί» τα μέλη του σε όλα τα στάδια της κινηματογραφικής παραγωγής, από το development έως το post production παράγοντας μια ταινία τεκμηρίωσης μικρού μήκους. Φέτος το εργαστήριο πραγματοποιείται σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο του Τελ Αβίβ και το Πανεπιστήμιο Queen's του Kingston (Καναδάς), υπό την καθοδήγηση του ακαδημαϊκού Uri Cohen και της σκηνοθέτριας Danae Elon.

Φυσικά, όπως και κάθε χρόνο, θα πραγματοποιηθούν επιμορφωτικά σεμινάρια (masterclasses) με κορυφαίες φυσιογνωμίες από την κινηματογραφική και τηλεοπτική βιομηχανία, όπως ο Jean Christoph Caron, επικεφαλής του τμήματος Ντοκιμαντέρ του Phoenix, που με το «The True History Behind Pop-Culture Heroes», εξερευνά τις λιγότερο γνωστές πτυχές της ιστορίας των ηρώων που ενέπνευσαν τον James Bond και τον Άρχοντα των Δαχτυλιδιών, η καθηγήτρια Αφροδίτη Καϊράκη που θα ασχοληθεί με τις ταινίες 'Μαγική Πόλη' και 'Συνοικία το όνειρο' και την αναπαράσταση των προβλημάτων των προσφύγων μέσα από αυτές και ο Giuseppe Cederna, ηθοποιός, συγγραφέας και πρωταγωνιστής της ταινίας Mediterraneo που θα συνδυάσει τις αναμνήσεις του από την ταινία με προσωπικά βιώματα και αναμνήσεις από το ίδιο το Καστελλόριζο, ενώ κατά τη διάρκεια του φεστιβάλ θα γίνει και ειδική προβολή του Mediterraneo. Τέλος ο Σταύρος Παπαγεωργίου, ως Καλλιτεχνικός

Διευθυντής του AEI Cyprus Film Festival, θα μοιραστεί με το κοινό μυστικά και ευκαιρίες για τις δυνατότητες κινηματογραφικών συμπαραγωγών στην Κύπρο.

Αναπόσπαστο τμήμα του Φεστιβάλ είναι και το διήμερο Audiovisual Pitching Lab, όπου παρουσιάζονται σε προβολές 10-12 projects απ' όλον τον κόσμο που συζητώνται με κορυφαίους επαγγελματίες από το χώρο της κινηματογραφικής βιομηχανίας, οι οποίοι συμβάλουν έτσι καθοριστικά στη διαμόρφωση και στην υλοποίηση του μελλοντικού κινηματογραφικού γίνεσθαι. Head Moderator είναι η Claudia Schreiner (Documentary Campus Masterschool, Γερμανία), ενώ η κριτική επιτροπή αποτελείται από προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές/ριες σχολών κινηματογράφου της Θεσσαλονίκης, του Μονάχου, της Πράγας και του Τελ Αβίβ.

Μέσω των παραπάνω προγραμμάτων και δράσεων, το Φεστιβάλ στέκεται έμπρακτα δίπλα σε νέες και νέους δημιουργούς, δίνοντάς τους την ευκαιρία να πραγματοποιήσουν το κινηματογραφικό τους όραμα με την αρωγή κορυφαίων επαγγελματιών. Φέτος έδωσε ακόμα μεγαλύτερη έμφαση στη διάσταση της κατάρτισης και της εξέλιξης, δημιουργώντας ένα πρωτοποριακό Δίκτυο και συμπράττοντας με πολλές από τις σημαντικότερες κινηματογραφικές σχολές της της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και Μέσης Ανατολής: Σχολή Κιν/φου & Τηλεόρασης Λυκούργου Σταυράκου, Τμήμα Κινηματογράφου ΑΠΘ, Lodz Film School (Πολωνία), National Academy for Theatre and Film Arts (Βουλγαρία), Faculty of Dramatic Arts in Belgrade (Σερβία), Beirut Film Institute (Λίβανο), Academy of Performing Arts, Sarajevo (Βοσνία), Faculty of Theatre and Film-UBB (Ρουμανία), Munich Film School (Γερμανία), Film Academy Baden-Württemberg GmbH (Γερμανία), Steve Tisch School of Film and Television, Πανεπιστήμιο Τελ Αβίβ (Ισραήλ) και Maltepe University Communication Faculty (Τουρκία). Η σύμπραξη αυτή περιλαμβάνει ενδεικτικά τη συμμετοχή ολοκληρωμένων ταινιών στη micro διαγωνιστική σκηνή, μέσω της οποίας

οι διακριθείσες ταινίες θα προβάλλονται στο Phoenix - ένα από τα μεγαλύτερα ευρωπαϊκά τηλεοπτικά δίκτυα ντοκιμαντέρ, τη συμμετοχή στο Pitching Lab και την επιτροπή του, τη συμμετοχή στη διεθνή ομάδα σπουδαστριών/ών κινηματογράφου με στόχο την εκμάθηση των σταδίων παραγωγής (documentary studio), τη συμμετοχή στις ομάδες προγραμματισμού του Φεστιβάλ, κ.ά.

Παράλληλες Πολιτιστικές Δράσεις του Φεστιβάλ

Εκτός από την παραγωγή και την προώθηση της κινηματογραφικής τέχνης, που αποτελεί πρωταρχικό και κύριο στόχο του Beyond Borders, το Φεστιβάλ κάθε χρόνο διοργανώνει παράλληλες πολιτιστικές δράσεις, ώστε να αναδείξει το πλέον ακριτικό μέρος της χώρας μας σε ένα σημείο παγκόσμιας πολιτιστικής συνάντησης.

Την εβδομάδα προβολών και μεταξύ των διαλειμμάτων, το πρόγραμμα θα διανθίζεται από μουσικά ιντερλούδια, των Δήμου Βουγιούκα και Δημήτρη Κουφογιώργου, από τον κόσμο του αργεντινικού Tango και της Valse Musette, τις μουσικές παραδόσεις των Βαλκανίων και την Ελληνική μουσική, τα οποία εμπνέονται από το εγχώριο και διεθνές μουσικό κινηματογραφικό ρεπερτόριο και συνδυάζουν άλλοτε τους ήχους του ακορντεόν και της κλασικής κιθάρας κι άλλοτε το μαντολίνο και το πιάνο.

Στην Τελετή Λήξης θα προβληθεί η ταινία «Tricks on the Dead» του Jordan Paterson, μέσω της οποίας εξιστορείται και απλώνεται το νήμα του πρώτου μαζικού μεταναστευτικού ρεύματος των Κινέζων εργατών στην Ευρώπη. Το Φεστιβάλ θα ολοκληρωθεί με τη συναρπαστική παρέα της Ελένης Τσαλιγοπούλου, του Γιώργου Ανδρέου και της Κορίνας Λεγάκη που παντρεύουν τα ηχοχρώματα της Ανατολής και της Δύσης.

Ταυτόχρονα, καθ' όλη την εβδομάδα διεξαγωγής του Φεστιβάλ θα πραγματοποιηθούν εργαστήρια για μεγάλους και μικρούς, όπως: «Cin(e)περίληψη στην τάξη» -βιωματικό κινηματογραφικό εργαστήρι από το ΕΚΟΜΕ και τους Δημήτρη Παπαχαράλαμπος και Ματούλα Παπαδημητρίου, Μακραμέ (κομποδετική)-Δημιουργία αντικειμένων και κοσμημάτων από την Κλεοπάτρα Αρσενικού, Παραδοσιακοί χοροί της Δωδεκανήσου από τον Νίκο Τζέλλο, Εργαστήρι ζυμαρικών από τον Άρη Λιοκάτη, αλλά και Υποβρύχιος καθαρισμός με την περιβαλλοντική οργάνωση i-Sea!

Παράλληλα θα πραγματοποιηθεί εικαστική έκθεση της Γεωργιάννας Νταλάρα στην υπαίθρια Αγορά του νησιού και έκθεση γλυπτικής του εικαστικού Αλέξανδρου Ζυγούρη, ενώ καθημερινά ο δημοσιογράφος και συγγραφέας Παύλος Μεθενίτης θα συντονίζει απογευματινές βιβλιοπαρουσιάσεις με θέματα ιστορικής, λογοτεχνικής και κινηματογραφικής εμβέλειας. Κεντρική βιβλιοπαρουσίαση του φεστιβάλ θα αποτελέσει η νέα έκδοση του ΙΔΙΣΜΕ σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο της Γενεύης που προσεγγίζει την Μικρασιατική Καταστροφή μέσα από μάτια δυτικών πηγών, με αφορμή τη συμπλήρωση 100 χρόνων από τη Συνθήκη της Λωζάνης. Στο πάνελ θα συμμετέχουν οι ακαδημαϊκοί Matteo Compagnolo, Ειρήνη Σαρίογλου, Peter Arens και ο εκτελεστικός διευθυντής του ARTE Γερμανίας, Wolfgang Bergmann